

رنه گروسه

رنه گروسه René Grousset خاورشناس و تاریخ نویس نامدار و پرکار فرانسوی در ۱۳ سپتامبر ۱۹۵۲ از جهان کناره رفت . مرك او بی گمان مایهٔ دریغ و سوک بسیار است . وی در تاریخ و هنر و فلسفه و کیش های ملل آسیایی مطالعات عمیق و قابل توجهی داشت و آثاری چند در همین زمینه ها بجای گذاشت که ازین پس وسیلهٔ جاودانی بودن نام او خواهد بود . گروسه بسال ۱۸۸۵ در شهر « گرنوبل » (۱) بجهان آمد . تحصیلات مقدماتی را در مدرسهٔ فرانسویهای شهر رم با انجام رسانید و پس از آن دورهٔ دانشگاه « من پلیه » (۲) را بی پایان برد . نخستین سمت علمی او عضویت در موزهٔ « گیسه » (۳) بود و پس از آن بسمت ریاست آنجا انتخاب شد . نیز از سال ۱۹۳۳ مدیریت موزهٔ « چرنوسکی » (۴) را یافت و از سال ۱۹۴۶ به عضویت فرهنگستان فرانسه درآمد . (۵)

گروسه در دوران زندگی شصت و هفت سالهٔ خود همیشه به کتاب خواندن و کتاب نوشتن و کتاب شناختن سرگرم بود . هنگامیکه تنی چند از او سرگذشتش را پرسش نموده بودند در پاسخ گفته بود : « زندگی من یک دوره کتابشناسی است . قسمت اعظم مطالعات گروسه در بارهٔ تمدن و تاریخ چین و ژاپون بود و بهین مناسبت هم بود که سالها در موزهٔ « گیسه » و تا پایان عمر در موزهٔ « چرنوسکی » سمت ریاست داشت . او دربارهٔ حکومت های مغولی که در دوره ای از تاریخ آسیا و اروپا را میدان تاخت و تاز خویش ساخته بودند چند کتاب مفید و مفصل دارد که از منابع تحقیق بشمار میرود . یکی دیگر از زمینه های مطالعهٔ گروسه هند شناسی بود و در کتابی بنام « فلسفه های هند » از

چهرهٔ گروسه

- ۱- Grenoble شهری است در فرانسه و در ۶۳۳ کیلومتری پاریس ۲- Montpellier
 - ۳- Musée Guimet که آنرا موزهٔ ادیان نیز گویند . در سال ۱۸۸۴ بوسیلهٔ « امیل گیسه » دانشمند فرانسوی تأسیس شد و موزه ایست خاص آثار چین و ژاپون و هند .
 - ۴- Musée Cernuschi - هانری چرنوسکی (۱۸۹۶-۱۸۲۱) مرد سیاسی ایتالیایی مجموعه ای از آثار هنری ژاپون و چین را بیاریس فرستاد و بمرض نمایش گذاشت و بنام موزهٔ چرنوسکی نامبردار شد .
 - ۵ - عنوان خطابهٔ ورودی گروسه چنین است :
- Le fauteuil d'André Bellersort . وی بجای « آندره بلسورت » که بسال ۱۹۴۲ مرد به عضویت فرهنگستان فرانسه انتخاب شد .

چگونگی تمدن و فلسفه هند و اثرات آن در تمدنهای دیگران سخن میدارد .
 شدت علاقه گروسه به تمدن های باستانی و تجسسی که همواره در این باب داشت
 ناشی از آن بود که مانند بل والری (۱) میگفت : « تمدن نابود شده است » و میخواست با
 مطالعه در تمدن های گذشته علل از بین رفتن آنها و راه رهایی را بیابد . کتابی که وی بنام
 « کارنامه تاریخ » (۲) یا مقاله ای که بعنوان « بشریت گذشته و دنیای نو » (۳) نوشته است
 عقاید او را درباره تمدن و سیر آن در آینده بخوبی نشان میدهد .

گروسه در کتاب « کارنامه تاریخ » از دوره تمدن سومرتا عصر « بمب اتمی » را مورد
 مطالعه قرار داده و درباره هریک از تمدنها که یکی پس از دیگری پدید آمده است بحث میکند .
 گروسه از خاورشناسانی بود که بایران علاقه بسیار داشت و در زمینه ایران شناسی
 هم نوشته هایی بجای گذاشت . در همین ایام کتابی بنام « تمدن ایران » (۴) انتشار یافته که
 مشتمل است بر مجموعه ای از مقالات بقلم تنی چند از خاورشناسان فرانسوی و چندین بخش از آنرا هم
 گروسه فراهم آورده است . جزاین ، آثار دیگری هم درباره ایران دارد که در زیر از آنها
 نام خواهد رفت .

مرک گروسه مایه تأسف بسیار است و بجز واقعه مرگ او آنچه بیشتر موجب افسوس
 است نا تمام ماندن برخی از تألیفات اوست ، مانند « تاریخ ارمنستان » که فقط نخستین جلد
 آن نشر شده است .

چون کتابهای گروسه از ما خذ معتبر برای تحقیق میباشد نام آثار او را فهرست کردم
 و در اینجا عیناً بزبان فرانسوی میآورم که مورد استفاده قرار گیرد :

فهرست تألیفات

۱- درباره تاریخ و تمدن و هنر چین و ژاپون و هند

- 1- L'évolution des bronzes chinois archaïques.
- 2 - La sculptures des Inde et de la Chine, 1939.
- 3 - Histoire de l' Extrême Orient, II vol, 1929.
- 4 - Sur les traces du Bouddha, 1929.
- 5 - Histoire de la Chine, 1942.

۱- Valéry نویسنده نامدار فرانسوی در همین سده

۲- Bilan de l'histoire

۳- این مقاله در آغاز کتابی که مجموعه ایست از مقالات متعدد درج شده است.

۴- La Civilisation Iranienne

- 6 - Les Philosophies indiennes, II vol.
- 7 - L'art de l'Extême-Orient, 1936.
- 8 - L'Asie Orientale, des origines au XV siècle, 1941.
- 9 - Les civilisation de l' Orient, 4vol, (L'Orient, L'Inde, La Chine et l'Asie central, Le sjapon.)
- 10 - La Chine et son art, 1951.

۲- درباره آسیا تمدن و تاریخ عمومی آن

- 1 - Les premières civilisations, 1929.
- 2 - La Grèce et l'Orient, des guerres médiques et la conquête romaine, 1928.
- 3 - Histoire de l' Asie, (Que sais-je?)
- 4 - Le réveil de l' Asie, 1924.
- 5 - Histoire de la philosophie orientale.
- 6 - Histoire de l'Orient Latin.

۳- درباره ایران و حکومت‌های مغولی

- 1 - Histoire de l' Asie. (vol III, Perse.), 1922.
- 2 - l'Iran extérieur: son art, 1932.
- 3 - Le conquérant du monde. (ve de Gengis - Khan)
- 4 - L'empire mongol 1941.
- 5 - L'empire des steppes (Attila, Gengis Khan, Tamerlan .)

۴- درباره تاریخ عمومی و جنگ‌های صلیبی

- 1- Histoire des Croisades et du royaume franc de Jérusalem, 3 vol .
- 2 - L'épopée des Croisades.
- 3 - Les Croisades (Que sais - je ?)
- 4 - L'empire du Levant, 1946.
- 5 - Histore de l' Armenie.
- 6 - Etude sur l'histoire der sarcophages chrétiens.
- 7 - Bilan de l' histoire.